

**Nokia-Pirkkala**  
Taiteen perusopetus  
(laki 633/1998 ja asetus 813/1998)  
Teatteri, lapset ja nuoret



## OPETUSSUUNNITELMA

### Teatteritaiteen yleinen oppimäärä

Lasten ja nuorten teatteritaiteen perusopetuksen opetussuunnitelma

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma, joka täyttää taiteen perusopetuksen laissa ja asetuksessa (laki 633/1998 ja asetus 813/1998) määrätyt tehtävät ja tavoitteet, on laadittu Pirkan opistossa valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden (OPH, määräys 11/011/2005) pohjalta niitä täsmentäen ja soveltaen paikallisiin olosuhteisiin.

Tämä opetussuunnitelma on hyväksytty Nokian kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnassa 27.5.2014 ja otetaan käyttöön 1.8.2014.

# SISÄLTÖ

1 LASTEN JA NUORTEN TEATTERITAITEEN PERUSOPETUS PIRKAN OPISTOSSA .....	1
1.1 Toiminta-ajatus.....	1
1.2 Arvot.....	1
1.3 Teatteritaiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet .....	2
2 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN .....	2
2.1 Oppimiskäsitys .....	2
2.2 Opiskeluympäristö ja työtavat .....	3
2.3 Oppilasvalinta.....	3
2.4 Henkilökohtainen opetussuunnitelma .....	4
2.5 Opintojen hyväksi lukeminen .....	4
3 OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS.....	4
3.1 Opetuksen tarjonta.....	4
3.2 Opetuksen rakenne ja kesto .....	5
4 OPETUKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET SISÄLLÖT.....	5
4.1 Teatteritaiteen yleisen oppimäärän keskeiset tavoitteet ja sisällöt .....	5
4.2 Teatteritaiteen yleisen oppimäärän keskeiset tavoitteet ja sisällöt opintokokonaisuuksittain.....	6
4.3 Yhteistyö .....	7
5 ARVIOINTI .....	8
5.1 Oppilasarviointi.....	8
5.2 Oppilaitoksen itsearviointi .....	8
5.3 Todistus.....	9
LIITE 1 .....	10

# 1 LASTEN JA NUORTEN TEATTERITAITEEN PERUSOPETUS PIRKAN OPISTOSSA

## 1.1 Toiminta-ajatus

Teatteritaiteen perusopetusta annetaan Pirkan opistossa lapsille ja nuorille tämän opetussuunnitelman mukaan. Pirkan opisto voi järjestää teatteritaiteen varhaisiän opetusta alle kouluikäisille.

Opetuksen tavoitteena on luoda olosuhteet, joissa oppilas voi kehittää omaa ilmaisuaan, taitojaan ja tietojaan. Opetuksessa syvennetään teatteritaiteen ymmärrystä sekä kykyä kokea iloa omasta ja muiden työskentelystä ja esityksistä. Tavoitteena on, että oppilaille syntyy omakohtainen suhde teatteritaiteeseen. Teatteritaiteen yleisen oppimäärän opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Opetuksen tehtävänä on luoda edellytykset elinikäiselle taiteen harrastamiselle sekä valmiuksia hakeutua jatko-opintoihin.

Opetuksessa otetaan huomioon kulttuurinen moniarvoisuus. Yhteistyötä toteutetaan myös Pirkan opistossa opettavien muiden taiteen lajien (musiikki, tanssi ja visuaaliset taiteet) kanssa, muun muassa eri taiteenalojen välisinä projekteina.

## 1.2 Arvot

Pirkan opiston arvojen ytimenä ovat ihmisyyden ja tasa-arvo, elinikäisen oppimisen oikeus sekä yhteisöllisyys.

Taiteen perusopetus perustuu ihmiskäsitykseen, jossa jokainen yksilö on ainutkertainen ja toimii vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa sekä vaikuttaa aktiivisesti omaan elämäänsä. Jokaisen oppilaan kehittymistä ja oppimista tuetaan hänen omista lähtökohdistaan käsin. Luovaa ajattelua ja toimintaa ihmisen luontaisena ominaisuutena pyritään aktivoimaan ja vahvistamaan.

Oppimistilanteissa annetaan tilaa oppilaiden omalle aktiivisuudelle, ideoille, tekemisen ja kokemisen ilolle sekä leikin elementeille. Oppilaiden luovuutta, inspiraatiota ja ilmaisurohkeutta tuetaan opiskelun eri vaiheissa. Tavoitteena on, että ilmaistessaan itseään taiteen keinoin oppilas oppii arvioimaan itseään ja ympäristöään sekä rakentamaan maailmankuvaansa omien kokemustensa ja kulttuuriperintönsä pohjalta.

Tavoitteena on luoda perusta lasten ja nuorten emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvuksi. Opetuksen kautta pyritään vahvistamaan oppilaan omaa minäkuvausta, maailmankuvaa ja identiteettiä. Opetuksen tehtävänä on myös kehittää ja säilyttää niin paikallista kuin kansallistakin kulttuuria, sekä tukea oppilaan kykyä arvostaa eri kulttuureita ja toimia monikulttuurisessa yhteiskunnassa.

### *1.3 Teatteritaiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet*

Teatteritaiteen perusopetus tukee lapsen ja nuoren itsetunnon kehittymistä ja myönteisen minäkuvan muodostumista. Varhaisiän opetus luo pohjaa myöhemmille teatteritaiteen opinnoille.

Oppilas harjoittelee ajatustensa ja tunteidensa ilmaisemista teatterin keinoin tutustumalla teatterin ilmaisun perusteisiin. Opiskelu on kokonaisvaltaista ja toiminnallista sekä moniaistista ja elämyksellistä.

Teatteriesitysten seuraaminen sekä tutustuminen teatteritaiteen ammattilaisten työskentelyyn ovat osa opetusta. Tavoitteena on, että oppilas ymmärtää oman harrastuksensa merkityksen itselleen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan kulttuuritaustat, ikä ja kehitysvaihe.

Henkilökunta toimii vastuullisesti voimassaolevien opetussuunnitelman tavoitteiden ja arvojen mukaisesti. Vastuullisen ilmapiirin lähtökohtana on ajatus siitä, että yhteistyöllä onnistumme paremmin. Vastuullisuus toteutuu myös opiskelijalähtöisenä toiminnan suunnitteluna. Jokainen työntekijä on omalta osaltaan vastuussa hyvän työilmapiirin ylläpitämisestä huolehtimalla esimerkiksi tilojen järjestyksestä ja turvallisuudesta.

## 2 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

### *2.1 Oppimiskäsitys*

Opetus perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi tietojen ja taitojen rakennusprosessiksi. Tämän prosessin kautta on mahdollista muodostua syvälinen teatteritaiteen ymmärrys sekä tekninen ja taidollinen osaaminen. Teatteritaiteen ymmärryksen myötä laajenee ymmärrys kulttuurista ja teatterista sen osana. Opiskelu on tavoitteellista ja sitoutuminen siihen pitkäjänteistä.

Opetuksessa pyritään ottamaan huomioon oppilaan aikaisemmat kokemukset ja elämykset, joiden kautta ohjataan opiskelussa aktiivisen toimijan rooliin. Oppimisessa kannustetaan aktiiviseen, tutkivaan otteeseen ja ennakkoluulottoman toiminnalliseen lähestymistapaan.

Teatteritaiteen opetus on oivalluksia ja kokemuksia tuottava, luova ryhmäprosessi, joka suuntautuu esittäviin taiteisiin ja teatteriin. Opetuksen lähtökohta on taidekasvatuksellinen. Oppiminen pohjautuu oppilaiden omakohtaisiin havaintoihin, kokemuksiin ja elämyksiin sekä kirjoitettuun tekstiin, joita työstetään teatterin, draaman, leikkien ja ilmaisuharjoitusten keinoin.

## *2.2 Opiskeluympäristö ja työtavat*

Teatteritaiteen opetuksessa tavoitteena on, että opiskeluympäristö tukee oppilaan kasvua ja oppimista sekä antaa hänelle onnistumisen kokemuksia. Oppiminen tapahtuu avoimessa, myönteisessä, keskusteleavassa, oppilasta rohkaisevassa, erilaisuutta hyväksyvässä, psyykkisessä ja sosiaalisessa oppimisympäristössä. Luottamus itseen ja ryhmän keskinäisen vuorovaikutuksen antama tuki ovat tärkeitä oppimisessa, taiteellisessa prosessissa ja omaleimaisen ilmaisun kehittymisessä.

Opetus järjestetään tiloissa, jotka mahdollistavat turvallisen liikkumisen ja on varustukseltaan teatteritaiteen opetukseen soveltuva. Opetusjärjestelyissä otetaan huomioon teatterin monitaiteellinen luonne sekä opintojen laaja-alaisuus. Oppilasta tuetaan asettamaan omia tavoitteitaan, ja häntä kannustetaan työskentelemään sekä itsenäisesti että toisten kanssa. Oppilasta tuetaan kehittämään taitoja tavoitteelliseen ja pitkäjänteiseen opiskeluun. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimista.

Työskentelytapoja valittaessa on huomioitava opittavan asian tai tehtävän luonne ja työskentelyn prosessinomaisuus. Tehtäviin virittäytyttäessä huomioidaan moniaistisuuden, mielikuvituksen ja eläytymisen merkitys. Aiheiden, teemojen ja työtapojen valinnoilla pyritään vahvistamaan oppimisen iloa. Oppimistapahtumassa on keskeistä omien kokemusten, ajatusten ja tunteiden pohdinta sekä niiden työstäminen.

## *2.3 Oppilasvalinta*

Valinta Pirkan opiston teatteritaiteen opetukseen tapahtuu hakemusten perusteella. Mikäli hakijoita on enemmän kuin on paikkoja, voidaan hakijat kutsua leikinomaiseen ryhmätilanteeseen, jossa arvioidaan valmiuksia osallistua opetukseen. Mahdollisesti vapautuville oppilaspaikoille voidaan ottaa vanhempia lapsia, jotka aloitusvaiheesta riippuen eivät ehkä voi saada koottua kaikkia opintoja ja saada päättötodistusta, sen sijaan he saavat opinnoistaan osallistumistodistuksen.

## 2.4 Henkilökohtainen opetussuunnitelma

Opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää oppilaan edellytyksiä ja tarpeita vastaaviksi. Tällaisia tapauksia voivat olla esimerkiksi siirtyminen taiteen alasta toiseen, opintojen täydentäminen tai henkilökohtaisista toimintarajoitteista johtuvat syyt. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely.

## 2.5 Opintojen hyväksi lukeminen

Muulla suoritettuja opintoja voidaan lukea hyväksi, mikäli ne vastaavat teatteritaiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän sisältöjä ja tavoitteita. Hyväksi voidaan lukea esimerkiksi teatteritaiteen, sirkustaiteen, tanssin, musiikin sekä ilmaisutaitojen opintoja. Muilla taiteenaloilla hankittujen opintojen hyväksi lukemisen mahdollisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti. Hyväksi lukemisen edellytyksenä on oppilaan esittämä todistus suoritetuista opinnoista.

# 3 OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS

## 3.1 Opetuksen tarjonta

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on vähintään 500 tuntia. Opintojen laskennallisena perusteena on käytetty 45 minuutin pituista oppituntia. Annettavan opetuksen määrä mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen sisältöjen ja tavoitteiden saavuttamisen. Oppitunteihin voi kuulua myös muuta kuin kontaktiopetusta, kuten itsenäistä työskentelyä ja etäopintoja. Pirkan opisto turvaa opintonsa aloittaneille oppilaille mahdollisuuden koko yleisen oppimäärän suorittamiseen.

Yleiseen oppimäärään kuuluvien opintokokonaisuuksien lisäksi oppilaitos voi tarjota valinnaisia opintokokonaisuuksia kuten vuosittain vaihtuvien teemojen mukaiset sekä vierailevien taiteilijoiden pitämät opintokokonaisuudet tai eri taidealojen väliset projektit.

Pirkan opisto voi tarjota varhaisiän teatteritaidekasvatusta alle 7 -vuotiaille. Varhaisiän opinnot 4-6 -vuotiaille eivät ole varsinaista taiteen perusopetusta, vaan valmentavia opintoja myöhempään teatteritaiteen opiskeluun. Varhaisiän opinnot pohjautuvat leikinomaiseen ja eläytyvään opetukseen.

### 3.2 Opetuksen rakenne ja kesto

Yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat perus- ja työpajaopinnoista, joita on yhteensä 10: 6 perusopintokokonaisuutta ja 4 työpajaopintokokonaisuutta. Opetus tapahtuu lukuvuoden aikana viikoittain kokoontuvissa opintoryhmissä, produktioissa, itsenäisenä työskentelyinä, etäopintoina, vierailuilla ja tutustumiskäynneillä. Yksittäiset opintokokonaisuudet voivat olla erilaajuisia ja koostua eri opintovuosina suoritetuista jaksoista.

#### Opintojen rakenne

Ikä	Lukukausi	Tunnit	Opintokokonaisuus
7-8 v	syksy 14 vk x 2 h + kevät 15 vk x 2 h	28 h + 30 h = 58 h	ok 1
8-9 v	syksy 14 x 2 h	28 h	ok 2
	kevät 15 x 2 h	30 h	ok 3
9-10 v	syksy 14 x3 h	42 h + etä 3 h	ok 4
	kevät 15 x 3 h	45 h + etä 3 h	ok 5
10-11 v	syksy 14 x3 h	42 h + etä 3 h	ok 6
	kevät 15 x 3 h	45 h + etä 3 h	ok 7
11-12 v	syksy 14 x 3 h	42 h + etä 5 h	ok 8
	kevät 15 x 3 h	45 h + etä 6 h	ok 9
12-13 v	syksy 14 x 3 h kevät 15 x 3 h	42 h + etä 6 h 37 h + etä 15 h päättötyö	ok 10
		yht 500 h	

## 4 OPETUKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET SISÄLLÖT

### 4.1 Teatteritaiteen yleisen oppimäärän keskeiset tavoitteet ja sisällöt

Teatteritaiteen opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan persoonallisuuden kehitystä ja antaa oppilaille teatteritaiteen tietoja ja taitoja sekä valmiuksia ilmaista itseään. Tavoitteena on vahvistaa oppilaan luovuutta, ajattelutaitojen kehittymistä, emotionaalista ja esteettistä kasvua sekä kykyä pitkäjänteiseen työskentelyyn. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan myönteisen minäkuvan ja itsetunnon kehittymistä.

Opetuksen tavoitteena on luoda olosuhteet, joissa oppilas voi kehittää omaa ilmaisuaan, taitojaan ja tietojaan. Opetuksessa syvennetään teatteritaiteen ymmärrystä sekä kykyä kokea iloa omasta ja muiden työskentelystä ja esityksistä. Oppilaat tutustuvat teatteritaiteen historiaan ja sen nykymuotoihin ja saavat mahdollisuuden luoda uutta.



Tavoitteena on, että oppilaiden tietoisuus teatteritaiteen kansainvälisyydestä ja laaja-alaisuudesta lisääntyy. Opetuksessa otetaan huomioon kulttuurinen moniarvoisuus.

Teatteritaiteen perusopetuksen tavoitteena on tukea ja kehittää lapsen luonnollista kykyä leikkiä eläytyen ja ilmaisten itseään ja syventää teatterin ja draaman keinoin leikin elämyksellisyyttä. Tavoitteena on luoda ilmapiiri, jossa jokainen voi vapaasti ilmaista itseään. Erilaisten harjoitusten avulla oppilailla on mahdollisuus tunteiden ja aistimusten kokemiseen ja ilmaisemiseen. Ryhmäharjoituksilla ohjataan oppilaita keskittymään yhteistyöhön ja käyttämään teatterin keinoja sekä toiminnan ja eleiden kieltä.

## *4.2 Teatteritaiteen yleisen oppimäärän keskeiset tavoitteet ja sisällöt opintokokonaisuuksittain*

### **Teatteritaiteen perusteet opintokokonaisuudet 1–6**

#### **1) Astu näyttämölle**

Oppilas saa tutustua näyttämötyön perusteisiin. Keskiössä ovat ryhmässä toimiminen, äänen, kehon ja näyttämöllisen ilmaisun hahmottaminen muiden kanssa yhteistyössä.

#### **2) Näyttämö ja liike**

Teatteritaiteen opiskelija perehtyy liikkeen, tilankäytön, rytmin ja tanssillisen ilmaisun voimaan. Harjoittelu yhdessä muiden kanssa ja omaa kehon ilmaisua tutkien jatkuu.

#### **3) Minä, sinä, me! Improvisaation ihanuus**

Näyttämötyöhön ja liikeilmaisuuksiin perehtynyt opiskelija saa oppia spontaanista heittäytymisestä, yhdessä tekemisen rentoudesta ja improvisaation ilosta.

#### **4) Näyttelijäntyö 1, Parrasvalojen huumaa**

Opiskelija tutkii omaan ilmaisutapaansa näyttelijäntyön keinoin ja tutustuu eri tyyliin eri tyyliin yhdessä ryhmänsä kanssa. Hän saa katsoa muiden esityksiä ja arvioida omaa kehittymistään. Tunteet ja niiden ilmaiseminen on yksi keskeinen osa Näyttelijäntyö 1 -kurssia.

#### **5) Näyttelijäntyö 2, Teksti roolin runkona**

Näyttelijäntyön tutkimista roolin ja dialogin kautta. Opetukseen sisältyy myös dramaturgisia kirjoittamistehtäviä ja oman tekstin käyttämistä näyttelijäntyön harjoituksissa. Henkilöiden ja kohtaamisten rakentaminen kirjoittamisen avulla on yksi opetuksen painopisteistä.

#### **6) Esirippu auki**

Kokonaisuuden päätteeksi oppilaat esittävät harjoittelemaansa pieniä demoja tuottamistaan teksteistä tai vaihtoehtoisesti voidaan järjestää yleisölle avoin opintoilta, jonka aikana tehdään esimerkiksi improvisaatioita tai näyttämötyön perusharjoituksia pienen yleisön edessä. Ennen esitystä omaa ja yhteistä osuutta harjoitellaan opettajan ohjauksessa tarpeen mukaan. Tavoitteena on tuottaa opiskelijoille onnistunut elämys näyttämön voimauttavasta vaikutuksesta.

## **Teatteritaiteen työpajaopinnot opintokokonaisuudet 7–10**

### **7) Teatterilajeihin tutustuminen**

Oppilas perehtyy yhteen tai useampaan teatterilajiin, kuten musiikkiteatteriin, nukke-teatteriin, tanssiteatteriin ja fyysiseen ilmaisuun sekä osallistuvaan teatteriin. Oppilas osallistuu esityksen suunnitteluun ja sen toteuttamiseen.

### **8) Teatterin osa-alueisiin tutustuminen**

Oppilas perehtyy yhteen tai useampaan teatterin osa-alueeseen: näyttelijäntyöhön, dramaturgiaan, ohjaajantyöhön, lavastustaiteeseen, valo- ja äänisuunnitteluun tai teatteripuvustukseen ja maskeeraukseen. Hän osallistuu teatteriesityksen valmistamiseen. Oppilas saa omakohtaisia kokemuksia esitysprosessista ja toimimisesta työryhmän jäsenenä. Työpajan aikana valmistetaan julkinen esitys.

### **9) Monimuotoiseen teatteriin tutustuminen**

Oppilas tutustuu teatterin historiaan ja nykymuotoihin omakohtaisen tekemisen, teksti- ja esitysanalyysien avulla. Oppilas saa kokemuksia kokeilevasta ja tutkivasta teatterista.

### **10) Minä teatterintekijänä**

Oppilas syventää esiintymistaitojaan. Opetuksessa tuetaan ja kehitetään oppilaan yksilöllistä ilmaisua. Oppilas tutkii, analysoi ja edelleen kehittää omaa taiteellista ilmaisukykyään. Oppilas suunnittelee ja toteuttaa julkisen esityksen joko yksin tai ryhmässä. Oppilas tutustuu esityksen tuottamiseen. Opetuksessa käytetään näyttelijäntyön menetelmiä tai muita yksilöllistä työskentelyä tukevia menetelmiä.

## **4.3 Yhteistyö**

Yhteistyö ympäröivän kulttuuri- ja työelämän kanssa näkyy esimerkiksi oppilasesitysten järjestämisenä erilaisissa tapahtumissa. Pirkan opisto tekee yhteistyötä myös alueen muiden teatteritaiteen opetusta antavien taideoppilaitosten kanssa. Opetuksessa hyödynnetään alueen monipuolista esittävien taiteiden tarjontaa tutustumalla ikäkauteen sopiviin esityksiin ja ammattilaisten työskentelyyn. Oppilaita kannustetaan osallistumaan teatteritapahtumiin ja -leireille.

Yhteistyö Pirkan opiston musiikkiopiston sekä Pirkan opiston muiden taiteen lajien (tanssi ja visuaaliset taiteet) kanssa on tiivistä ja mahdollistaa erilaisten projektien järjestämisen. Pirkan opisto pitää lukuvuoden aikana tiiviisti yhteyttä huoltajiin. Käytännön opetustyötä ja sen tuloksia vanhemmat pääsevät seuraamaan opetusryhmäkohtaisesti sovittavina aikoina sekä opetustoimintaan kuuluvien esiintymisten yhteydessä.

## 5 ARVIOINTI

### 5.1 Oppilasarviointi

Arvioinnin tehtävänä on tukea opiskelijan edistymistä opinnoissa. Arviointi on kannustavaa ja rohkaisevaa ja ohjaa myös omien tavoitteiden asettamiseen. Arvioinnissa painotetaan erityisesti oppimisprosessin merkitystä. Monipuoliseen, jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin. Itsearviointikyky kehittyy opettajan ja toisten oppilaiden antaman palautteen kautta. Oppilasta ohjataan havainnoimaan omaa sekä toisten toimintaa niin, että siitä tulee pysyvä keino kehittää omaa teatteritaiteen osaamista. Oppimispäiväkirjan kirjoittamien säännöllisenä osana viikoittaista toimintaa toimii myös itsearvioinnin kehittämisen keinona.

Arvioinnin lähtökohtana on se, että oppilaita ei verrata toisiinsa vaan itseensä. Oppimisen arviointi perustuu niihin tavoitteisiin, joita opetukselle on asetettu. Oppilas saa työskentelystään ja suorituksistaan sanallista palautetta suullisesti ja/tai kirjallisesti koko opintojensa ajan.

Oppilaalle tiedotetaan seuraavista arvioinnin perusteista: arvioinnin tehtävät ja kohteet (opetuksen tavoitteet s. 5-6), arviointikriteerit, opintojen etenemisen edellyttämät suoritukset, arvioinnin oikaiseminen ja päättötodistuksen sisältö.

Perusopintojen aikana oppilasta ohjataan portfoliotyöskentelyyn, perehdytään sen määrittelyihin, tavoitteisiin, tarkoitukseen ja sisältöön sekä sen erilaisiin muotoihin. Portfolion tekeminen opiskelun aikana on oman oppimisprosessin dokumentointia sekä itsearviointia ja se tukee itsetuntemuksen kehittymistä. Opiskelija kokoaa ohjatusti työskentelyn kuluessa syntyneestä kuvallisesta / kirjallisesta materiaalista (esim. kirjalliset tuotokset ja oppimispäiväkirjan otteet) kasvunkansion eli prosessiportfolion. Portfoliotyöskentely nähdään jatkuvana, prosessinomaisena toimintana. Portfoliotyöskentelyssä itsenäisen työn osuus korostuu, mutta opiskelijan työn etenemistä seurataan, arvioidaan ja tuetaan.

### 5.2 Oppilaitoksen itsearviointi

Pirkan opisto seuraa kansallisen ja kansainvälisen tanssikasvatuksen kehitystä, tanssin opiskelun sisällöllisiä ja rakenteellisia muutoksia sekä tanssikulttuurin ala- ja sisältökohtaista kehittymistä. Arviointi toteutuu jatkuvana opetustuloksien seurantana. Oppilaiden, opettajien ja huoltajien palautteita käytetään osana toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä.

### 5.3 Todistus

Oppilas saa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen kuvataiteen tai käsityön taiteen perusopetuksesta suoritettuaan kaikki 10 opintokokonaisuutta. Kaikki oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet merkitään päättötodistukseen.

Mikäli oppilas ei ole suorittanut koko yleistä oppimäärää, hänelle annetaan pyydettäessä suoritetuista opinnoista osallistumistodistus.

Oppilaalle annetaan pyydettäessä todistus suoritetuista opintokokonaisuuksista mahdollisine suuntautumisvaihtoehtoineen ja läsnäolotodistus.

Päättötodistus sisältää seuraavat asiat:

- Koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi
- Taiteenala ja opinnot, joista päättötodistus annetaan
- Oppilaan nimi ja syntymäaika
- Opiskeluaika vuosina
- Oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet ja oppilaan saaman opetuksen tuntimäärä niissä (laskennan perustana käytetään 45 minuutin pituista oppituntia)
- Rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- Lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- Opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä tai kunnan päätös (päivämäärä) opetussuunnitelman hyväksymisestä
- Maininta, että taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä koostuu vähintään kymmenestä opintokokonaisuudesta
- Maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2005 mukaisesti

LIITE 1			
OPINNOT	TAVOITTEET JA SISÄLTÖ	KOKO OPINTOJEN SISÄLLÖT	
1. ASTU NÄYTÄMÖLLE	Oppilas saa tutustua näyttämötyön perusteisiin. Keskiössä ovat ryhmässä toimiminen, äänen, kehon ja näyttämöllisen ilmaisun hahmottaminen muiden kanssa yhteistyössä.	Oman teatteri-ilmaisun kehittyminen:	Teatterin elementit:
		- Itsetunnon kehittyminen	- Ääni
2. NÄYTTÄMÖ JA LIIKE	Teatteritaiteen opiskelija perehtyy liikkeen, tilankäytön, rytmin ja tanssillisen ilmaisun voimaan. Harjoittelu yhdessä muiden kanssa ja omaa kehon ilmaisua tutkien jatkuu.	- Oman ilmaisun kehittyminen	- Liike
3. MINÄ, SINÄ, ME! IMPROVISAATION IHANUUS	Näyttämötyöhön ja liikeilmaisuuun perehtynyt opiskelija saa oppia spontaanista heittäytymisestä, yhdessä tekemisen rentoudesta ja improvisaation ilosta.	- Teatteritaiteen ja kulttuurin tuntemus	- Teksti
4. PARRASVALOJEN HUUMAA	Opiskelija tutkii omaan ilmaisutapaansa näyttelijäntyyön keinoin ja tutustuu eri tyyliin yhdyttyä yhdessä ryhmänsä kanssa. Hän saa katsoa muiden esityksiä ja arvioida omaa kehitystään. Tunteet ja niiden ilmaiseminen on yksi keskeinen osa Näyttelijäntyyö 1 -kurssia.	- Maailmankuvan kehittyminen	- Rakenne
		- Monikulttuurisuus	
5. TEKSTI ROOLIN RUNKONA	Näyttelijäntyyön tutkimista roolin ja dialogin kautta. Opetukseen sisältyy myös dramaturgisia kirjoittamistehtäviä ja oman tekstin käyttämistä näyttelijäntyyön harjoituksissa. Henkilöiden ja kohtauksien rakentaminen kirjoittamisen avulla on yksi opetuksen painopisteistä.	- Universaali taide	

6. ESIRIPPU AUKI	Kokonaisuuden päätteeksi oppilaat esittävät harjoittelemaansa pieniä demoja tuottamistaan teksteistä tai vaihtoehtoisesti voidaan järjestää yleisölle avoin opintoilta, jonka aikana tehdään esimerkiksi improvisaatioita tai näyttämötyön perusharjoituksia pienen yleisön edessä. Ennen esitystä omaa ja yhteistä osuutta harjoitellaan opettajan ohjauksessa tarpeen mukaan. Tavoitteena on tuottaa opiskelijoille onnistunut elämys näyttämön voimauttavasta vaikutuksesta.		
7. TEATTERILAJEIHIN TUTUSTUMINEN	Oppilas perehtyy yhteen tai useampaan teatterilajiin, kuten musiikkiteatteriin, nukke- teatteriin, tanssiteatteriin ja fyysiseen ilmaisuun sekä osallistuvaan teatteriin. Oppilas osallistuu esityksen suunnitteluun ja sen toteuttamiseen.		
8. TEATTERIN OSA-ALUEISIIN TUTUSTUMINEN	Oppilas perehtyy yhteen tai useampaan teatterin osa-alueeseen: näyttelijäntyöhön, dramaturgiaan, ohjaajantyöhön, lavastustaiteeseen, valo- ja äänisuunnitteluun tai teatteri- puvustukseen ja maskeeraukseen. Hän osallistuu teatteriesityksen valmistamiseen. Oppilas saa omakohtaisia kokemuksia esitysprosessista ja toimimisesta työryhmän jäsenenä. Työpajan aikana valmistetaan julkinen esitys.		
9. MONIMUOTOISEEN TEATTERIIN TUTUSTUMINEN	Oppilas tutustuu teatterin historiaan ja nykymuotoihin omakohtaisen tekemisen, teksti- ja esitysanalyysien avulla. Oppilas saa kokemuksia kokeilevasta ja tutkivasta teatterista.		
10. MINÄ TEATTERINTEKIJÄNÄ	Oppilas syventää esiintymistaitojaan. Opetuksessa tuetaan ja kehitetään oppilaan yksilöllistä ilmaisua. Oppilas tutkii, analysoi ja edelleen kehittää omaa taiteellista ilmaisukykyään. Oppilas suunnittelee ja toteuttaa julkisen esityksen joko yksin tai ryhmässä. Oppilas tutustuu esityksen tuottamiseen. Opetuksessa käytetään näyttelijäntyön tai muita yksilöllistä työskentelyä tukevia menetelmiä.		

